

Nr 551

Av herr Fäldin, om förstärkning av försvarets lokala personalvårdsorganisation.

Personalvården inom försvaret har numera en av alla erkänd ställning. Enighet råder sedan länge om dess väsentliga betydelse för omsorger av skilda slag om de värnpliktiga. Karakteristiskt för personalvårdens utveckling på senare år är dess alltmer ökade betydelse också för det aktiva befälet.

Den fasta personalvårdsorganisationen omfattar f. n. 34 konsulenter, som har att svara för sammanlagt ett 60-tal garnisoner. Av dessa konsulenter skall ett tiotal även tjänstgöra i stort sett på halvtid i vissa regionala staber med arbetsuppgifter som ej medger direkt kontakt med de värnpliktiga. För samtliga konsulenter är de nyss berörda, tilltagande funktionerna i fråga om det aktiva befälet, vilka i och för sig är i hög grad befogade och angelägna, speciellt då det gäller personalkategorier som ofta byter tjänstgöringsort med allt vad detta innebär i socialt hänseende, naturligtvis också ägnade att minska personalvårdsverksamheten bland de värnpliktiga, särskilt då arbetet omfattar mer än en garnison.

Det har sagts att den institution som numera finns av specialuttagna värnpliktiga skulle motverka nackdelarna av personalbristen i den fasta konsulentorganisationen. Ett sådant resonemang synes dock ej hållbart. Det 80-tal värnpliktiga som varje år uttages för viss personalvårdsutbildning och sedermera krigsplacering i personalvårdsfunktioner i krigsförbanden, där deras betydelse är stor, har en tidsmässigt så pass splittrad utbildning och tjänstgöring under relativt korta perioder med betydande mellanrum, att de knappast kan fungera vid fredsförbanden med önskvärd effekt. Denna institution saknar erforderlig kontinuitet och nödvändig lokal förankring för praktiska insatser av betydelse.

Från personalvårdsorganisationen har länge framförts väl motiverade önskemål om en förstärkning av den fasta konsulentorganisationen, framför allt till gagn för de värnpliktiga. I första hand anses åtta ytterligare befattningar önskvärda för att kunna rimligt täcka samtliga garnisoner. ÖB har tillstyrkt fyra av dessa och försvarsdepartementet i årets statsverksproposition förordat två.

Vid bedömningen av dessa önskemål bör man hålla i minnet, att det rör sig om arbetsplatser med tusentals människor, där personalvårdskonsulenten naturligtvis har betydande och väsentliga uppgifter av social natur både då det gäller fast anställda och värnpliktiga och för upplysnings- och fritids-

verksamhet. I och för sig vore det naturligt och önskvärt att en konsulent funnes på varje sådan arbetsplats, men i första hand synes det nödvändigt att en konsulent tillkommer på de åtta platser som personalvårdsorganisationen bedömt som särskilt angelägna.

I vårt försvar satsar man den alldeles övervägande delen av resurserna på materiella faktorer — på vapen och andra stridsmedel, transportmedel, befästningar etc. — och förhållandevis ringa belopp på den mänskliga faktorn. Denna är dock alltid av utslagsgivande natur för ett framgångsrikt resultat av den militära verksamheten. Mot den bakgrunden synes det oriktigt att inte ge den organisation, som skall vårda sig om försvarets personal, tillräckliga resurser.

Med stöd av det anförda får jag anhålla,

1. att riksdagen måtte medge en förstärkning av försvarets lokala personalvårdsorganisation, utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna, med sex konsulentbefattningar i enlighet med vad ovan anförts; samt
2. att riksdagen måtte uppräknat det av Kungl. Maj:t föreslagna förslagsanslaget beträffande försvarets personalvårdsorganisation med 126 504 kronor.

Stockholm den 26 januari 1964

Th. Fälldin